

โครงการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการอบรมผู้ประกอบการยาสีฟันในการผสมฟลูออไรด์ในยาสีฟัน และการขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง

วันที่ 3 ธันวาคม 2567 (รูปแบบ online และ on-site)

ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

โดย

สาขาเภสัชกรรมอุตสาหกรรม และ ศูนย์ภูมิปัญญา “ประโชติ เปล่งวิทยา” คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. หลักการและเหตุผล

การใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์มีความครอบคลุมที่ลดลงทุกกลุ่มอายุ โดยลดลงมากในวัยทำงานและผู้สูงอายุ จากรายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 9 ประเทศไทย (พ.ศ. 2566) พบว่าประชาชนกลุ่มอายุ 15 ปีมีความชุกของโรคฟันผุร้อยละ 61.2 พฤติกรรมการใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ลดลงจากร้อยละ 84.2 เป็นร้อยละ 76.0 วัยทำงานสำรวจในกลุ่มอายุ 35 ถึง 44 ปีพบมีรากฟันผุร้อยละ 28.5 และฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษาถึงร้อยละ 52.9 การใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ในกลุ่มอายุ 35 ถึง 44 ปี ในรอบการสำรวจพ.ศ. 2555 2560 และ 2566 มีแนวโน้มลดลงคือ ร้อยละ 81.0 86.1 และ 67.2 ตามลำดับ ส่วนผู้สูงอายุที่มีการใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ร้อยละ 80.7 81.8 และ 65.3 ตามลำดับ ซึ่งอาจทำให้มีแนวโน้มของโรคฟันผุและโอกาสจะมีรากฟันผุเพิ่มขึ้น

ผลจากการสำรวจอินเทอร์เน็ตโดยสำนักทันตสาธารณสุขเดือนมิถุนายน 2567 พบว่าในตลาดประเทศไทยมียาสีฟัน 127 ยี่ห้อ 450 รุ่น โดยมี 46 ยี่ห้อที่ไม่มีสูตรผสมฟลูออไรด์

- ยี่ห้อที่ผลิตทั้งยาสีฟันที่มีทั้งสมุนไพรและทั่วไป 15 ยี่ห้อ มีสูตรอะไรทุกยี่ห้อ
- ยี่ห้อที่ผลิตแค้ยาสีฟันทั่วไป 33 ยี่ห้อ ไม่มีส่วนผสมฟลูออไรด์ จำนวน 5 ยี่ห้อ
- ยี่ห้อที่ผลิตแต่ยาสีฟันสมุนไพร 79 ยี่ห้อ ไม่มีสูตรผสมฟลูออไรด์ จำนวน 41 ยี่ห้อ

ในขณะที่ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์สามารถป้องกันฟันผุ ลดฟันผุได้ร้อยละ 19 ถึง 27 โดยทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยแนะนำยาสีฟันที่มีความเข้มข้นของฟลูออไรด์ 1000 ppm สำหรับเด็กตั้งแต่อายุ 6 เดือนถึง 5 ปี ทั้งนี้ต้องจำกัดปริมาณตามการใช้ตามอายุจากน้อยไปมาก มีข้อบ่งชี้การใช้ยาสีฟันความเข้มข้น 1400 ถึง 1500 ppm ในผู้ที่เริ่มมีฟันแท้ อายุ 6 ปีขึ้นไป และสามารถใช้ได้อย่างปลอดภัยในพื้นที่ที่มีปริมาณฟลูออไรด์สูงในแหล่งน้ำธรรมชาติ

ดังนั้นในปีงบประมาณ 2568 สำนักทันตสาธารณสุขจึงจัดแคมเปญ Brush and Bright และโครงการคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปากโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มการรับรู้และยกย่องการใช้ยาสีฟันผสมควบคู่กับการแปรงฟันคุณภาพของประชาชนในวัยทำงานและผู้สูงอายุ สาขาเภสัชกรรมอุตสาหกรรม และ ศูนย์ภูมิปัญญา “ประโชติ เปล่งวิทยา” คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงร่วมจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการอบรมผู้ประกอบการยาสีฟันในการผสมฟลูออไรด์ในยาสีฟันและการขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับนโยบายด้านโรคในช่องปาก ทิศทางการส่งเสริมยาสีฟันผสมฟลูออไรด์

ข้อกำหนด การขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง ประเภทยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ และ ระดับฟลูออไรด์ที่อนุญาตในเครื่องสำอาง แหล่งซื้อสารแร่ฟลูออไรด์ กรรมวิธีการเพิ่มสารฟลูออไรด์ และการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์ และฝักภาคปฏิบัติการผสมฟลูออไรด์ในยาสีฟันและการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทราบถึงนโยบายด้านโรคในช่องปาก ทิศทางการส่งเสริมยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ และ ความเสี่ยงหากได้รับฟลูออไรด์เกิน
2. เพื่อให้ความรู้ด้านข้อกำหนด การขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง ประเภทยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ และ ระดับฟลูออไรด์ที่อนุญาตในเครื่องสำอาง
3. เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกรรมวิธีการเพิ่มสารฟลูออไรด์ และการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การผลิตและการวิเคราะห์ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สาขาเภสัชกรรมอุตสาหกรรม และ ศูนย์ภูมิปัญญา “ประโชติ เพล่งวิทยา” คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. รูปแบบการประชุม

การประชุมจัดในรูปแบบการบรรยาย online และ on-site ร่วมกับการอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อ

1. นโยบายด้านโรคในช่องปาก ทิศทางการส่งเสริมยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ และ ความเสี่ยงหากได้รับฟลูออไรด์เกิน
 2. ข้อกำหนด การขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง ประเภทยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ และ ระดับฟลูออไรด์ที่อนุญาตในเครื่องสำอาง
 3. แหล่งซื้อสารแร่ฟลูออไรด์ กรรมวิธีการเพิ่มสารฟลูออไรด์ และการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์
- การอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ในหัวข้อ การผสมฟลูออไรด์ในยาสีฟันและการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์

คำสำคัญ: ยาสีฟัน, ฟลูออไรด์, การขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง

5. ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 37 คน ประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้ประกอบกิจการผลิตยาสีฟันสมุนไพร
 - 1.2 ผู้ปฏิบัติงานในโรงงานผลิตยาสีฟันสมุนไพร
2. วิทยากร จำนวน 5 คน

3. คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 13 คน ประกอบด้วย
 - 3.1 คณาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่จัดอบรม จำนวน 5 คน
 - 3.2 ผู้แทนสำนักทันตสาธารณสุข 6 คน
 - 3.3 เจ้าหน้าที่โสตฯ จำนวน 1 คน
 - 3.4 เจ้าหน้าที่เปิด-ปิดห้องประชุมและทำความสะอาด จำนวน 1 คน

6. ค่าลงทะเบียน

สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมลงทะเบียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

7. ระยะเวลาและสถานที่

ดำเนินการจัดโครงการ วันอังคารที่ 3 ธันวาคม 2567 เวลา 09.30-16.30 น.

สถานที่ ออนไลน์ ผ่าน ZOOM และ ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ที่เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายด้านโรคในช่องปาก ทิศทางการส่งเสริมยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ และความเสียหายที่ได้รับฟลูออไรด์เกิน
2. ผู้ที่เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมาย การขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง ประเภทยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ และ ระดับฟลูออไรด์ที่อนุญาตในเครื่องสำอาง
3. ผู้ที่เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรรมวิธีการเพิ่มสารฟลูออไรด์ และการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์

กำหนดการโครงการ

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการอบรมผู้ประกอบการยาสีฟันในการผสมฟลูออไรด์ในยาสีฟัน และการขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง

วันที่ 3 ธันวาคม 2567 เวลา 08.30-16.00 น.

วันอังคารที่ 3 ธันวาคม 2567	
8.30 – 9.00 น.	ลงทะเบียน + พิธีเปิดการประชุม
9.00 – 10.00 น.	บรรยาย นโยบายด้านโรคในช่องปาก ทิศทางการส่งเสริมยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ และความเสียหายที่ได้รับฟลูออไรด์เกิน โดย วิทยากรจากสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
10.00 – 11.00 น.	บรรยาย ข้อกำหนด การขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง ประเภทยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ และระดับฟลูออไรด์ที่อนุญาตในเครื่องสำอาง โดย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
11.00 – 12.00 น.	บรรยาย แหล่งซื้อสารแร่ฟลูออไรด์ กรรมวิธีการเพิ่มสารฟลูออไรด์ และการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์ โดย ผศ. ดร. ภาณุ.จงจันทร์ มหาดเล็ก
12.00 – 13.00 น.	พัก - รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	การอบรมเชิงปฏิบัติการ สาธิต และฝึกภาคปฏิบัติการผสมฟลูออไรด์ในยาสีฟันและการตรวจสอบปริมาณสารฟลูออไรด์ โดย ผศ. ดร. ภาณุ.จงจันทร์ มหาดเล็ก ผศ. ดร. ภก.ศรัณย์ ตันตะราวงศา ศ. ดร. ภาณุ.ปราณีต โอปณะโสภิต รศ. ดร. ภก.ณัฐวัฒน์ ณัฐพุลวัฒน์ ผศ. ดร. ภก.ไชยกาญจน์ พรพิชญรงค์ รศ. ดร. ภก.ประเสริฐ อัครมงคลพร